

INLEIDING

Het Korsakov Kenniscentrum (KKC), het kennisnetwerk voor Korsakov, heeft gezamenlijk de ambitie geformuleerd om per 1 januari 2022 te komen tot een landelijk dekkend doelgroepexpertisenetwerk met een kenniscentrum en een expertisenetwerk. Het KKC ondersteunt het doelgroepexpertisenetwerk in het ontwikkelen van (wetenschappelijke) kennis, best practices en het delen en borgen van kennis in de praktijk. Er is behoefte aan een kennis(infrastructuur), omdat dit bijdraagt aan betere zorg voor de cliënt. Door het delen van kennis en bieden van expertise wordt het beter mogelijk passende zorg en behandeling te bieden aan mensen met Korsakov, waar die ook wonen in Nederland. Door het verspreiden en delen van expertise kunnen ook de zorgbehoeften en zorgvragen eerder worden herkend, waardoor mensen met (vermoeden op) het syndroom van Korsakov een passende cliëntreis kunnen maken, ze de juiste zorg op de juiste plek krijgen met de nodige kwaliteit van zorg en aandacht voor kwaliteit van leven en mogelijkheden van participatie in de maatschappij. Een ander belangrijk taak van het KKC is het bevorderen van de deskundigheidsbevordering in samenwerking met haar leden.

Eén van de middelen die hiervoor dient, is het formeren van vakgroepen voor de betreffende disciplines werkzaam in de zorg rondom Korsakov. Een vakgroep dient ervoor om het eigen vakgebied te verankeren. Het gebruik maken van werkervaring en gedeelde kennis leidt tot het verdiepen van de kwaliteit van de discipline en betere zorg aan de cliënt. Daarnaast leidt het tot het ontdekken van kennishiaten en biedt het mogelijkheden om samenwerkend wetenschappelijk onderzoek te verrichten.

Om dit te bereiken organiseert en faciliteert het KKC jaarlijks minimaal één structurele vakgroep bijeenkomst per discipline voor aangesloten zorginstellingen aan de vereniging. In 2022 wordt gestart met de discipline artsen, (gz) psychologen, verpleegkundigen, ergotherapeuten en fysiotherapeuten (kernteam). Overige disciplines volgen.

Om te kunnen voldoen aan de kwaliteitseisen van de certificering adviseert het KKC de expertisecentra om met minimaal één afgevaardigde bij de vakgroepen van het kernteam aanwezig te zijn. De deelnemende zorginstellingen van de vereniging zijn te vinden op de [website](#)

PLANNING

Wat gaan we doen?

Voor de vakgroep (gz)psychologie worden jaarlijks twee bijeenkomsten georganiseerd, in Q2 en Q4.

De vakgroepbijeenkomst in Q2 zal, gezien de verspreiding van de deelnemers over het gehele land, om organisatorische redenen digitaal plaats vinden. De bijeenkomst in Q4 zal fysiek en in het ochtendprogramma van het jaarlijkse Wetenschapsforum Korsakov plaats vinden.

Hoe gaan we dit doen?

Bij de start van de vakgroep wordt een meerjarenplan gemaakt. Doel van het jaarplan is om de continuïteit van de vakgroep te waarborgen.

Bovendien kunnen nieuwe deelnemers aan de vakgroep met dit document snel en eenvoudig aansluiten. Het jaarplan omvat de onderstaande punten (visie4luik):

HOGER DOEL > WAAROM BESTAAN WIJ?

KERNWAARDEN > WAARVOOR STAAN WIJ?

GEWAAGD DOEL > WAARHEEN GAAN WIJ?

KERNKWALITEITEN > WAARIN BLINKEN WIJ UIT?

Wie gaan dit doen?

De vakgroep (gz)psychologie heeft twee voorzitters en een verslaglegger. De vakgroep beschrijft en vult gezamenlijk de rol van de voorzitter en de verslaglegger. In het kader van continuïteit is voor de start van de vakgroep, gekozen voor een duovoorzitterschap vanuit Atlant en Lelie zorggroep. Het KKC faciliteert de bijeenkomst, draagt de financiële kosten en stemt met de voorzitter(s) de data en inhoud van de bijeenkomsten af.

De bijeenkomsten worden indien mogelijk geaccrediteerd. Het KKC onderhoudt een adressenlijst van de leden van de vakgroep en verstuurt de uitnodigingen. Het KKC is medeverantwoordelijk voor de borging en continuïteit van de organisatie van de vakgroepen.

De bijeenkomsten worden via de agenda, nieuwsberichten (nieuwsbrief) en een adressenbestand van de betreffende vakgroep aangekondigd.

De kennisproducten die voortkomen uit de vakgroep worden op de website van het KKC gepubliceerd. De bijeenkomstenstukken worden 6 weken voor de bijeenkomst verstuurd.

Borging

De vakgroepbijeenkomst start structureel vanaf 2022. Met de voorzitters vinden regelmatig evaluaties over de voortgang plaats. De evaluatie bestaat uit: het proces, de inhoud van de agendaonderwerpen, het jaarplan, de rolverdeling etc. De resultaten worden in de opvolgende bijeenkomst besproken.

Van iedere bijeenkomst wordt verslagen met actiepunten en afspraken van de bijeenkomsten in het meerjarenplan opgeslagen.

JAARPLAN

Hoger doel Waarom bestaan wij?	Als vakgroep bundelen wij onze kennis en expertise rondom het ziekbeeld Korsakov. Wij signaleren lacunes en doen (praktijk) wetenschappelijk onderzoek. Dit doen wij om de kwaliteit van zorg en leven van de mens met Korsakov te verbeteren en de autonomie te verhogen. Wat zou er verloren gaan als wij niet meer bestonden? Efficiëntie van kennis delen zou verloren gaan, waardoor de zorginstellingen als eilandjes zouden bestaan in plaats van een netwerk. Als gevolg zou het delen van best-practice kennis, kennisverdieping en verdere ontwikkeling met betrekking tot Korsakov zorg stagneren, waardoor de Korsakov patiënt uiteindelijk benadeeld wordt.
Gewaagd doel Waarheen gaan wij?	Als vakgroep (gz) psychologen Korsakov weten wij elkaar te vinden en profileren wij ons als professionals in de zorg rondom Korsakov. Over 5 jaar (2027) hebben wij als vakgroep bereikt dat wij: - een samenhangend en actieve vakgroep zijn; - onze kennis en kunde hebben geborgd op een centrale plek waarbij alle leden van de vakgroep toegang hebben; - een duidelijk omschreven takenpakket hebben;

	- een competentieprofiel ontwikkeld hebben; - werkgroepen inrichten op het gebied van diagnostiek en gedragsproblematiek. Langer termijn: - een visie over het behandelaarschap geformuleerd hebben; - consensus en standaardisering van behandeling en benadering ontwikkeld hebben; - E-Health geïntegreerd in ons beleid hebben.
Kernwaarden Waarvoor staan wij?	De vakgroep (gz)psychologen Korsakov staat voor: - het delen van kennis; - profilering van de vakgroep en daarmee het vakgebied; - proactief op het gebied van ontwikkeling en samenwerking; - vertaling van de wetenschap naar de praktijk.
Kernkwaliteiten Waarin blinken wij uit?	Naast de basiskwaliteiten die wij als (Gz)psychologen bezitten, blinken wij uit in: • <u>Neuropsychologische diagnostiek bij het syndroom van Korsakov</u>. Wij zijn goed in het onderzoeken of het cognitief functioneren passend is bij het syndroom van Korsakov. • <u>Innovatief en verbindend zijn</u>: Als (gz) psychologen moeten wij praktische vertaalslagen maken van het de gedrag en de omgang hiermee van de client naar de zorgteams, ondersteuners, andere behandelaren en naasten. Dit maakt ons de verbinders binnen de afdeling. • <u>Creatief zijn</u>. Wij gaan creatief te werk. Er zijn nauwelijks protocollen en/of richtlijnen beschikbaar. Dit zorgt ervoor dat wij steeds op zoek zijn naar elementen van bestaande behandelingen die we bij de Korsakov doelgroep zouden kunnen toepassen en een praktische vertaalslag moeten maken. Zo onderzoeken we zelf welke behandelingen werken bij KS.
Missie en Visie 2022	Als vakgroep (gz)psychologen formuleren wij een missie en een visie om richting te geven aan de koers van de vakgroep. Met een heldere missie en visie kunnen er voor de komende 3-5 jaar doelstellingen en speerpunten bepaald worden. Een missie en visie geven focus en input aan een onderbouwd en concreet actieplan.

	Missie: Als vakgroep bundelen wij onze kennis en expertise rondom het ziekbeeld Korsakov. Wij signaleren lacunes en doen (praktijk) wetenschappelijk onderzoek. Dit doen wij om de kwaliteit van zorg en leven van de mens met Korsakov te verbeteren en de autonomie te verhogen. Visie: De vakgroep (gz)psychologen staat voor professionaliteit, verbinding en zichtbaarheid in de zorg rondom mensen met het syndroom van Korsakov.
Overzicht Geïnterviewde Kennisvragen	De resultaten van vragenlijst zijn in de Dropbox geplaatst Aanvullende thema's die genoemd zijn in de bijeenkomst zijn: - Sluiten rookruimtes - WZD - Diagnostiek: hoe strikt worden de alcoholgerelateerde cognitieve stoornissen en het syndroom van Korsakov gehanteerd - Traumabehandeling bij het syndroom van Korsakov. Welke interventies zijn het meest succesvol? - Het wel/niet nuttigen van alcoholvrije dranken (Iefke)
Werkgroep Behandeling	Voorzitter Jasmijn
Werkgroep Diagnostiek	Voorzitter Inge

OVERZICHT 2022	
Q2: 23 juni 2022	
Voorzitter	Misha (Lelie zorggroep)
Verslaglegger	Marga (KKC)
Facilitator KKC	Marga (KKC)

Programma	1.Kennismaking 2.Opstellen jaarplan m.b.v. Visie4Luik PAUZE 3. Inventarisatie kennisvragen 4. Presentatie/bespreken kennisitem
Verslag Q2	1.Misha start de bijeenkomst met een presentatie over het nieuwe zorglandschap Korsakov en de rol van de structurele vakgroep hierin. De presentatie is te vinden in de Dropbox. De deelnemers stellen zich kort aan elkaar voor en via de chat worden de volgende vragen gesteld: waar ben je trots op? Wat zijn je verwachtingen van de vakgroep: Trots op: kennis, betrokkenheid, zorgkwaliteit, cliëntparticipatie, bevlogen en betrokken medewerkers, persoonsgerichte zorg, ontwikkeling, ontdekkend. Verwachtingen: Kennis en best practise delen, elkaar inspireren en motiveren, laagdrempelig contact hebben, samenwerking, continuïteit en borging, verbinding. 2. In Break-out rooms geven de deelnemers inhoud aan het Visie4Luik model. Naar aanleiding van deze inhoud is een missie en visie geformuleerd. Deze wordt in de bovenstaande tabel weergegeven. 3. Er worden thema's en ervaringen met elkaar uitgewisseld. De thema's waren: sluiten van rookruimtes, Wet zorg en dwang (laag houden van registratielast), zero tolerance beleid (dit staat ook in de zorgstandaard vermeld). Deze thema's komen terug op de lijst geïnventariseerde kennisthema's 4. Er is een vragenlijst gestuurd met thema's voor een inventarisatie voor kennisvragen. De uitkomst van deze vragenlijst is in de Dropbox geplaatst. Tijdens de bijeenkomst is nog gevraagd naar aanvullingen op deze lijst. Voor de volgende digitale bijeenkomst zal één van de items geagendeerd worden.
Q4: 14 december 2022	
Voorzitter	Misha (Lelie zorggroep)
Verslaglegger	Misha (Lelie zorggroep)
Facilitator KKC	Marga (KKC) Intervisiebegeleiders: Mathilde en Anja
Programma	Intercollegiale bespreking (casuïstiek)

	Netwerken Rondvraag en agenda voor volgende bijeenkomst vaststellen
Verslag Q4	Tijdens de bijeenkomst hebben er 2 intervisie groepen plaatsgevonden. Yvonne heeft een presentatie met als titel 'diagnose: Syndroom van Korsakov' gehouden. De presentatie is op Dropbox geplaatst. Rondvraag/ingebrachte punten die besproken willen worden binnen de vakgroep: Riët: werkgroep diagnostiek. Mededeling, EDB naar de PDB. Graag informatie over proces, en informatie. Terugkoppelen naar Marga. Psychologen KKC niet betrokken Communicatie. Zowel inhoud vraag. Contact leggen met Marga voor faciliteren meeting met vakgroep. Erik: In Denkbeeld artikel voor Foutloos Leren. Willen ook zoiets doen voor gedragsinterventies. Ons beter profileren. Dus als iemand ervaring heeft met een gedragsinterventie, contact opnemen met e.oudman@leliezorggroep.nl Ykfe: Het drinken van alcoholvrije dranken, en het voorgeschreven krijgen van anti-alcohol medicatie. Graag als thema bespreken binnen de vakgroep Plenaire: Aansluitend op het bovenstaand wordt voorgesteld om werkgroepjes te vormen over bepaalde thema's en dit tijdens vakgroep overleggen te presenteren. Naar aanleiding van recente gepubliceerd onderzoek, graag pijnbeleving binnen KS op jaarplan als thema.

	OVERZICHT 2023
Q2: 15 juni 2023	
Voorzitters	Misha (Lelie zorggroep) en Yvonne (Vincent van Gogh Instituut)

Verslaglegger	Charlene (KKC)
Facilitator KKC	Marga (KKC)
Programma	1. Kennismaking 2. Terugblik op vorige bijeenkomst en afstemmen meerjarenplan 3. Inrichting werkgroep 4. Casuïstiekbespreking met thema: wel of niet nuttigen van alcoholvrije dranken 5. Blik op volgende bijeenkomst 6. Afsluiting
Verslag Q2	1. Kennismaking is gedaan aan de hand van de volgende vragen: (1) In welke setting ben je werkzaam? (2) Bij welke instelling ben je werkzaam? (3) Wat is jouw expertise binnen de Korsakovzorg? De expertise van deelnemers binnen de Korsakovzorg wordt opgenomen in adressenlijst op Dropbox. 2. Misha gaf een korte terugblik van de vorige bijeenkomst december 2022 (interview). Misha, Corrie en enkele deelnemers geven aan wat zij uit de interview hebben meegenomen. 3. Afstemmen meerjarenplan: De doelen geven richting. Van iedere bijeenkomst komt er een verslag in. Het is een levend document dat elke keer aangevuld wordt. Inrichting werkgroepen: er zijn twee werkgroepen: (1) behandeling en (2) diagnostiek. De voorzitter voor werkgroep Behandeling is Erik. De voorzitter voor werkgroep Diagnostiek is Deirdre. Voor beide groepen zijn er aanmeldingen. Aanmelden is nog steeds mogelijk voor 1 of beide vakgroepen. Bij de volgende bijeenkomst geven de voorzitters een terugkoppeling wat er in de werkgroepen is besproken. 4. Deelnemers gingen in kleine groepen in gesprek met de onderstaande vragen: (1) Hoe is het bij jou in de instelling met alcoholvrij drinken georganiseerd? (2) Is hier beleid voor? En zo ja: hoe ziet dat beleid eruit? (3) Wat zijn jullie ervaringen met het schenken en/of drinken van alcoholvrije dranken bij de bewoners/cliënten? (4) Welke vragen zou je aan een expert willen voorleggen? Bij de meeste instellingen geldt een alcoholvrij beleid. Bij Amsta geldt een gedoogbeleid. Volgende bijeenkomst vertelt Roeline hier meer over. Volgende bijeenkomst is op woensdag 13 december in Den Bosch in de ochtend (samen met Wetenschapsforum). De bijeenkomst duurt 2,5 uur. Inhoud programma: expert, presentatie Roeline (Amsta),

	casus en terugkoppeling werkgroepen. In Dropbox worden alle documenten en de adressenlijst met expertise geplaatst.
Q4: 13 december 2023	
Voorzitters	Misha en Wiltine
Verslaglegger	
Programma	Welkom en kennismaking Interactieve presentatie Roeline over alcoholbeleid: wel of niet alcohol schenken met discussie Pauze Casusbespreking (thema middelengebruik) Stand van zaken en terugkoppeling werkgroepen behandeling en diagnostiek (Rondvraag, afsluiting en inventarisatie bijeenkomst juni 2024
Verslag Q4	<u>Start terugkoppeling werkgroepen</u> Behandelwerkgroep: ze zijn nu 2 keer bijeengekomen. Uiteindelijk doel is een handreiking maken, met ondersteuning vanuit het KKC voor het schrijven. Diagnostiekwerkgroep: 1 keer bijeengekomen en daarin inventarisatie gedaan waar behoeftes liggen. Hier kwam uit dat er nog uniformiteit mist in de testbatterij en classificatie. Doel is daarom om meer uniformiteit te creëren en te kijken of er een groot verschil is binnen organisaties. Daarnaast ook kijken of een nieuwe KS-normgroep haalbaar is. <u>Presentatie Rolien (zie Dropbox)</u> <u>Casusbespreking/ intervisie</u> Uiteen in 2 groepen: euthanasie & vermissing bewoner in het buitenland. <u>Vraag sluiting rookruimtes</u> Wat is de ervaring van de rest? Reacties: in de zomer wel ok. Herfst/winter wat lastiger → meer in de kamers roken. Sommige instellingen laten roken op het balkon toe. Bron: Anton v. Balkom rookvrijezorg.nl

	Verder de vraag: wie is probleem eigenaar? Vaak wordt behandelaar probleem eigenaar, maar management heeft hier zeker ook een rol in. <u>Afsluiting</u> Bierbeek heeft nog een lees tip: boekje is 'vergeten dat je vergeet' Vooral voor mensen die niks van KS weten. Suggesties voor volgende keer: shared decision making bij KS → wilsbekwaamheid/ beslisbekwaamheid
--	---

	OVERZICHT 2024
Q2: 13 juni 2024	
Voorzitters	Misha (Lelie zorggroep) en Wiltine (Atlant)
Verslaglegger	Charlene (KKC)
Facilitator KKC	Marga (KKC)
Programma	1. Welkom en korte kennismaking 2. Thema shared decision making door Elizabeth 3. Terugkoppeling werkgroepen behandeling en diagnostiek 4. Intervisie 5. Voorstel voor volgende bijeenkomst 6. Afsluiting
Verslag Q2	1. Welkom en korte kennismaking. 2. Thema shared decision-making door Elizabeth. Elizabeth start met een gesprek met bewoner René wat hij verstaat onder samen beslissen en wat daarin belangrijk is voor hem. Vervolgens zijn 2 stellingen gepresenteerd, waarop deelnemers antwoord hebben gegeven via een poll. Zie verder inhoud presentatie van Elizabeth. Na de presentatie hebben deelnemers ervaringen uitgewisseld over shared-decision making. 3. <u>Terugkoppeling werkgroepen behandeling en diagnostiek</u>: als iemand wil aansluiten bij een werkgroep dan je welkom. Aanmelding via mail bij Misha. • <i>Werkgroep diagnostiek</i>: Inge is voorzitter. Bezig met het schrijven van een handreiking over het stellen van de diagnose Korsakov. De werkgroep is in 2 groepen gesplitst: 1 groep is bezig met de definitie Korsakov bij

	de classificatie in de DSM; wat is het in de praktijk en schrijft de inleiding. Andere groep schrijft aanbevelingen rondom het diagnostische proces. Conceptversie is eind dit jaar af, dan geeft leesgroep feedback. • <i>Werkgroep behandeling</i>: Jasmijn is voorzitter. Doel is een handreiking schrijven over de meest voorkomende en nuttige behandelingen bij deze doelgroep. Er is gestart met een werkdocument. KKC kan helpen met het schrijven ervan. 4. <u>Intervisie</u>: in twee groepen uiteen voor intervisie. • <i>Groep 1</i>: inbreng casus door Sammy. Onderwerp: 50-jarige man met diagnose KS. Stemningsproblemen, suïcide uitingen zonder ooit pogingen. Sinds opname is het aanbrengen van dagstructuur niet gelukt; activatie lukt niet. Vraag intervisie: Hoe kunnen wij zijn kwaliteit van leven bezorgen? • <i>Groep 2</i>: inbreng casus door Angela. Onderwerp: een individuele traumabehandeling (EMDR) waarbij besproken is hoe in deze behandelingen rekening houden met de cognitieve beperkingen, het zorgteam inzetten bij deze behandelingen, gebruik hulpmiddelen, shared decision making (eigen dilemma's als therapeut proberen te delen met cliënt). Ervaringen gedeeld over individuele behandelingen bij mensen met KS en uitdagingen van traumabehandeling bij deze doelgroep. 5. <u>Rondvraag</u>: de vraag wordt gesteld of er ervaringen zijn waarin zorgmedewerkers met bewoners op vakantie gaan. Corrie en Eline hebben hier ervaring mee. Een andere vraag die wordt gesteld is over de scholing die gegeven wordt door Gerion voor o.a. artsen en psychologen. De scholing begint 12 september, het zijn 5 scholingsdagen. Informatie erover staat op de website en het wordt ook naar de vakgroepen gestuurd. 6. <u>Voorstel voor volgende bijeenkomst</u>: volgende bijeenkomst is op woensdag 11 december in Houten in de ochtend. De vakgroep bijeenkomst duurt 2,5 uur. Genoemde onderwerpen: traumabehandeling, terugkoppeling werkgroep agitatie van de doelgroep Korsakov en suïcidegedrag bij mensen met KS.
Actielijst	• Presentatie delen van Elizabeth • Aanmelden voor de vakgroepen kan via mail aan Misha.
Q4: 11 december 2024	
Voorzitter	Wiltine (Atlant) en Corrie (Salios)
Verslaglegger	Jasmijn (Archipelgroep)

Programma	1. Welkom en kennismaking 2. Competentieprofiel GZ-psychologen 3. Terugkoppeling werkgroepen Pauze 4. Agitatie bij Korsakov (Willem Eikelboom) 5. Programma volgende bijeenkomst 6. Casuïstiekbespreking 7. Afsluiting
Verslag	Onderzoek Agitatie: Willem en Denice ontwikkelen het meetinstrument KWAAD voor agitatie bij Korsakov, beschikbaar medio 2025. Werkgroepen: • Diagnostiek: Er komt een nieuwe richtlijn voor diagnostiek bij Korsakov, met focus op anamnese. • Behandeling: Er wordt een handreiking ontwikkeld voor het gesprek over alcoholgebruik bij Korsakov. Competentieprofiel Gz-psycholoog: Er wordt gewerkt aan een profiel voor Gz-psychologen in Korsakovzorg, met feedbackrondes in januari en februari 2025. Intervisie Casuïstiek: Bespreking van casuïstiek zonder verdere details. Nieuwe voorzitters: Riët en Elizabeth zijn de nieuwe voorzitters van de vakgroep. Volgende bijeenkomst: 19 juni 2024, onderwerpen: trauma-behandeling, alcoholgebruik, outreachende zorg en LVB bij Korsakov. De uitgebreide notulen zijn op Dropbox geplaatst.
Actielijst	Reageren op datafocusgroepen voor het competentieprofiel.

	OVERZICHT 2025
Q2: 19 juni 2025	
Voorzitters	Riët (Archipelgroep)
Verslaglegger	Charlene (KKC)

Facilitator KKC	Marga (KKC)
Programma	
Verslag Q2	
Actielijst	
Q4: 10 december 2025	
Voorzitters	
Verslaglegger	
Facilitator	
Programma	
Verslag Q4	